YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

4 päivänä kesäkuuta 2002 *

Asiassa C-99/00,

jonka Hovrätten för Västra Sverige (Ruotsi) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosoikeudenkäynnissä, jossa vastaajana on

Kenny Roland Lyckeskog,

ennakkoratkaisun EY 234 artiklan kolmannen kohdan sekä yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 918/83 (EYVL L 105, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 14.2.1994 annetulla neuvoston asetuksella N:o 355/94 (EYVL L 46, s. 5), 45 artiklan 1 kohdan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, F. Macken, N. Colneric ja S. von Bahr sekä tuomarit C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari), M. Wathelet, V. Skouris, J. N. Cunha Rodrigues ja A. Rosas,

* Oikeudenkäyntikieli: ruotsi.

julkisasiamies: A. Tizzano,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Ruotsin hallitus, asiamiehenään L. Nordling,

— Tanskan hallitus, asiamiehenään J. Molde,

— Suomen hallitus, asiamiehenään E. Bygglin,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään J. E. Collins, avustajanaan barrister M. Hoskins,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään L. Ström,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 21.2.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Hovrätten för Västra Sverige (Länsi-Ruotsin hovioikeus) on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 10.3.2000 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.3.2000, EY 234 artiklan nojalla neljä ennakkoratkaisukysymystä EY 234 artiklan kolmannen kohdan sekä yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 918/83 (EYVL L 105, s. 1) 45 artiklan 1 kohdan tulkinnasta, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna 14.2.1994 annetulla neuvoston asetuksella N:o 355/94 (EYVL L 46, s. 5; jäljempänä asetus N:o 918/83).

2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa Lyckeskogia vastaan on nostettu syyte salakuljetuksen yrityksestä sen vuoksi, että tämä oli yrittänyt tuoda Ruotsiin 500 kilogrammaa riisiä Norjasta ilmoittamatta tätä tuontia.

Asiaa koskevat yhteisön oikeussäännöt

3 Velvollisuudesta esittää ennakkoratkaisupyyntö määrätään EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa seuraavaa:

"Jos tällainen kysymys tulee esille sellaisessa kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, tämän tuomioistuimen on saatettava kysymys yhteisön tuomioistuimen käsiteltäväksi."

4 Pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavia yhteisön säännöksiä ovat asetuksen N:o 918/83 45 ja 47 artikla, joissa säädetään seuraavaa:

"45 artikla

1. Jollei 46—49 artiklan säännöksistä muuta johdu, tuontitullittomuus myönnetään kolmannesta maasta tulevien matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyville tavaroille edellyttäen, että tämä tuonti ei ole luonteeltaan kaupallista.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetaan:

— —

b) 'tuonnilla, joka ei ole luonteeltaan kaupallista' tuontia, joka

— on satunnaista ja

— koskee yksinomaan tavaroita, jotka on tarkoitettu matkustajien henkilökohtaiseen tai heidän perheidensä käyttöön tai annettavaksi lahjaksi; nämä tuotteet eivät saa olla luonteeltaan tai määrältään sellaisia, että ne voidaan käsittää kaupallisesti käytettäviksi.

— —

47 artikla

Muiden kuin 46 artiklassa lueteltujen tavaroiden osalta 45 artiklassa tarkoitettu tullittomuus myönnetään matkustajaa kohti kokonaisarvoltaan enintään 175 ecun suuruisena.

Jäsenvaltioilla on kuitenkin oikeus alentaa tämä määrä 90 ecuun 15 vuotta nuorempien matkustajien osalta."

Ruotsin lainsäädäntö

5 Ruotsissa hovioikeudet (hovrätterna) antavat tuomioita, joihin voidaan hakea muutosta valittamalla Högsta domstoleniin (Ruotsin korkein oikeus). Valituslupaa ei edellytetä, jos muutosta hakee valtakunnansyyttäjä asiassa, jossa syyttäjä on käyttänyt puhevaltaa. Muunlaisessa valitusasiassa annetaan pääasiaratkaisu vain, jos Högsta domstolen ensin myöntää valitusluvan.

6 Rättegångsbalkenin (oikeudenkäymiskaari) 54 luvun 10 §:n mukaan Högsta Domstolen voi myöntää valitusluvan vain,

"1. kun lain soveltamisen ohjaamisen kannalta on tärkeää, että Högsta domstolen tutkii valituksen, tai

2. kun on erityisiä syitä tällaiselle valituksen tutkimiselle, kuten purkuperusteen olemassaolo, tuomiovirhe tai se, että ilmeinen huolimattomuus tai ilmeinen virhe on selvästi vaikuttanut asian ratkaisuun hovioikeudessa."

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymykset

7 Strömstads tingsrätt (Strömstadin käräjäoikeus, Ruotsi) on tuominnut Lyckeskogin rangaistukseen salakuljetuksen yrityksestä, koska hän oli yrittänyt tuoda vuonna 1998 Norjasta Ruotsiin 500 kilogrammaa riisiä. Strömstads tingsrätt on tukeutunut siihen, että Lyckeskog oli tuonut riisiä enemmän kuin 20 kilogrammaa, joka on tulliviranomaisen päätöksessä vahvistettu tullittoman riisintuonnin enimmäismäärä, ja on katsonut tämän perusteella, että Lyckeskogin tuontia on pidettävä asetuksessa N:o 918/83 tarkoitettuna kaupallisena tuontina.

8 Lyckeskog on hakenut tähän tuomioon muutosta Hovrätten för Västra Sverigessä, joka on katsonut, että vaikka se pystyy ratkaisemaan pääasian, johon ei liity sovellettavien yhteisön oikeussääntöjen tulkintaa koskevia ongelmia, on kuitenkin epäselvää, onko sitä itseään pidettävä viimeisen oikeusasteen tuo-

mioistuimena ja onko sillä näin ollen EY 234 artiklan kolmannen kohdan nojalla velvollisuus esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymys asiassa sovellettavien asetuksen N:o 918/83 säännösten tulkitsemiseksi, koska vaikuttaa siltä, että asiassa 283/81, Cilfit ym., 6.10.1982 annetussa tuomiossa (Kok. 1982, s. 3415, Kok. Ep. VI, s. 537) vahvistetut edellytykset eivät täyty.

9 Tässä tilanteessa Hovrätten för Västra Sverige on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Kun asian saattaminen maan korkeimman oikeuden ratkaistavaksi edellyttää valitusluvan myöntämistä, onko sellainen kansallinen tuomioistuin, joka tästä syystä on käytännössä viimeisen oikeusasteen tuomioistuin asiassa, EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettu tuomioistuin?

2) Voiko EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettu tuomioistuin päättää olla esittämättä ennakkoratkaisupyyntöä, mikäli se katsoo olevan selvää, kuinka yhteisön oikeuteen liittyvät kysymykset tulee ratkaista käsiteltävässä asiassa, vaikka ne eivät kuuluisikaan acte clair tai acte éclairé -doktriinin soveltamisalaan?

Vain siltä varalta, että vastaus ensimmäiseen kysymykseen on kieltävä tai vastaus ensimmäiseen kysymykseen myöntävä ja toiseen kieltävä, Hovrätten esittää myös seuraavat kysymykset:

3) Yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 918/83 45 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jollei 46—49 artiklan säännöksistä muuta johdu, tuontitullittomuus myönnetään kolmannesta maasta tulevien matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyville tavaroille edellyttäen, että tämä tuonti ei ole kaupallista. Edellyttääkö tämä sitä, etteivät tavarat laadultaan ja määrältään objektiivisesti arvioiden saa antaa aihetta epäillä tuonnin tarkoitusta? Saadaanko asian arvioinnissa ottaa huomioon yksittäisen henkilön elintapa ja tottumukset?

4) Mikä oikeudellinen merkitys on annettava sellaisille kansallisille viranomaisten antamille määräyksille, joissa määritellään tavallisesti tullittomana pidettävä tavaramäärä sellaisen tavaran osalta, johon sovelletaan yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta 28 päivänä maaliskuuta 1983 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 918/83?"

Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

10 Ensimmäisellä kysymyksellään Hovrätten för Västra Sverige haluaa tietää, onko kansallinen tuomioistuin, jonka päätökset kyseisen valtion korkein oikeus tutkii valituksen johdosta ainoastaan, jos se ensin myöntää valitusluvan, EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettu tuomioistuin, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta.

11 Tanskan hallitus esittää, että kaikkia tuomioistuimia, joiden päätöksistä valittaminen edellyttää valitusluvan saantia, on pidettävä EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettuina tuomioistuimina. Tanskan hallitus perustaa

näkemyksensä ensinnäkin asiassa 6/64, Costa, 15.7.1964 annettuun tuomioon (Kok. 1964, s. 1141, Kok. Ep. I, s. 211), jossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että tämän määräyksen sanamuodon perusteella kansallisten tuomioistuinten, joiden päätöksiin ei — kuten nyt esillä olevassa asiassa — voida hakea muutosta, on esitettävä yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntö yhteisön oikeuden tulkinnasta; toiseksi Tanskan hallitus viittaa asiassa 107/76, Hoffmann-La Roche, 24.5.1977 annettuun tuomioon (Kok. 1977, s. 957, Kok. Ep. III, s. 401), jossa yhteisöjen tuomioistuin täsmensi, että EY 234 artiklalla luodun järjestelmän tarkoituksena on varmistaa yhteisön oikeuden yhdenmukainen tulkinta ja soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa ja että EY 234 artiklan kolmannen kohdan tavoitteena on erityisesti estää yhteisön oikeussääntöjen kanssa ristiriidassa olevan kansallisen oikeuskäytännön syntyminen jäsenvaltiossa. Valitusluvan saamista koskeva edellytys muodostaa siis Tanskan hallituksen mukaan esteen yhteisön oikeuden yhdenmukaiselle tulkinnalle, jos EY 234 artiklan kolmannesta kohdasta johtuva velvollisuus kattaa ainoastaan jäsenvaltion korkeimman oikeuden.

12 Myös Ruotsin ja Suomen hallitukset vetoavat yhteisöjen tuomioistuimelle esittämissään huomautuksissa edellä mainitussa asiassa Costa annettuun tuomioon, mutta niiden näkemys on täysin päinvastainen kuin Tanskan hallituksen. Ne katsovat, että pelkästään se, että Ruotsissa hovioikeuksien päätöksiin voidaan hakea muutosta, riittää perusteeksi sille päätelmälle, ettei EY 234 artiklan kolmatta kohtaa sovelleta näihin tuomioistuimiin. Valituslupajärjestelmällä ainoastaan rajoitetaan valittajan mahdollisuutta saada valituksensa tutkittua. Kuten Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus korostaa, valituslupajärjestelmällä ei poisteta mahdollisuutta hakea muutosta hovioikeuksien päätöksiin. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus esittää lisäksi, että korkein oikeus voi esittää yhteisön oikeussäännön tulkintaa koskevan ennakkoratkaisukysymyksen jo tutkiessaan valitusluvan myöntämisedellytysten täyttymistä; kun yhteisöjen tuomioistuin tiedusteli Hovrätten för Västra Sverigeltä, voiko Högsta domstolen toimia näin, se piti tätä mahdollisena. Ruotsin hallitus on myös todennut, että niissä poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa varsinainen muutoksenhaku Ruotsin hovioikeuksien päätökseen ei ole mahdollista ja joissa siis hovioikeudet ovat muodollisesti tarkasteltuna viimeisen oikeusasteen tuomioistuimia, niihin sovelletaan EY 234 artiklan kolmatta kohtaa.

13 Komissio on samaa mieltä ja perustaa päättelynsä siihen, että kun tuomioistuin, joka antaa viimeisenä oikeusasteena ratkaisun valitusluvan myöntämisestä, katsoo, että yhteisön oikeutta koskevaa kysymystä ei ole ratkaistu asianmukaisesti,

tämän tuomioistuimen on joko esitettävä ennakkoratkaisukysymys yhteisöjen tuomioistuimelle EY 234 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti tai tutkittava, täyttyykö jokin niistä edellä mainitussa asiassa Cilfit ym. mainituista edellytyksistä, jotka rajoittavat velvollisuutta ennakkoratkaisupyynnön esittämiseen, taikka palautettava asia alemman oikeusasteen tuomioistuimeen. Mahdollisuus ennakkoratkaisukysymyksen esittämiseen on siis joka tapauksessa olemassa, joten se vaara, että yhteisön oikeutta tulkittaisiin epäyhtenäisesti, vältetään.

14 Se, että kansallisilla tuomioistuimilla, joiden päätöksiin ei saa hakea muutosta, on velvollisuus esittää ennakkoratkaisukysymys yhteisöjen tuomioistuimelle, on osa kansallisten tuomioistuinten — joiden tehtävänä on yhteisön oikeuden soveltaminen — ja yhteisöjen tuomioistuimen yhteistyötä, jonka avulla pyritään siihen, että yhteisön oikeutta sovellettaisiin oikein ja tulkittaisiin yhtenäisesti kaikissa jäsenvaltioissa. Tällä velvollisuudella pyritään erityisesti estämään yhteisön oikeussääntöjen kanssa ristiriidassa olevan kansallisen oikeuskäytännön syntyminen jäsenvaltiossa (ks. erityisesti em. asia Hoffmann-La Roche, tuomion 5 kohta ja asia C-337/95, Parfums Christian Dior, tuomio 4.11.1997, Kok. 1997, s. I-6013, 25 kohta).

15 Tämä tavoite saavutetaan, jos kyseinen velvollisuus kattaa yhteisöjen tuomioistuimen määrittämissä rajoissa (ks. em. asiassa Cilfit ym. annettu tuomio) korkeimmat oikeudet (ks. em. asiassa Parfums Christian Dior annettu tuomio) ja kaikki sellaiset kansalliset tuomioistuimet, joiden päätöksiin ei saa hakea muutosta (ks. yhdistetyt asiat 28/62—30/62, Da Costa en Schaake, tuomio 27.3.1963, Kok. 1963, s. 59, Kok. Ep. I, s. 173).

16 Jos asianosaiset voivat riitauttaa muutoksenhakuasteen tuomioistuimen päätökset korkeimmassa oikeudessa, muutoksenhakuasteen tuomioistuin ei ole EY 234 artiklassa tarkoitettu "kansallinen tuomioistuin, — — jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta". Vaikka itse asian tutkiminen edellyttää sitä, että korkein oikeus antaa ensin luvan muutoksenhakuun, tämä ei merkitse sitä, että asianosaisilla ei olisi lainkaan kyseistä muutoksenhakukeinoa käytettävissään.

17 Tämä pätee myös Ruotsissa sovellettavaan järjestelmään. Asianosaisilla on aina oikeus saattaa hovrättenin tuomio muutoksenhakuteitse Högsta domstoleniin, eikä hovrätteniä näin ollen voida pitää tuomioistuimena, jonka päätöksiin ei saada hakea muutosta. On korostettava, että rättegångsbalkenin 54 luvun 10 §:n mukaan Högsta domstolen voi myöntää valitusluvan, jos lain soveltamisen ohjaamisen kannalta on tärkeää, että Högsta domstolen tutkii valituksen. Näin ollen perusteena sille, että korkein oikeus tutkii viimeisenä oikeusasteena asian, voi olla se, että on epäselvää, miten sovellettavia oikeussääntöjä eli myös Euroopan yhteisön oikeussääntöjä tulkitaan.

18 Jos asiassa ilmenee yhteisön oikeussäännön tulkintaa tai pätevyyttä koskeva ongelma, korkeimman oikeuden on EY 234 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti esitettävä yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymys joko jo valitusluvan myöntämistä harkitessaan tai sitä myöhemmässä käsittelyvaiheessa.

19 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että kansallisella tuomioistuimella ei ole EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettua velvollisuutta, kun sen päätöksiin voidaan hakea muutosta korkeimmalta oikeudelta sellaisilla edellytyksillä, joita sovelletaan tässä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen päätöksiin.

Toinen ennakkoratkaisukysymys

20 Kansallisen tuomioistuin on esittänyt toisen kysymyksensä siltä varalta, että hovrätteniä pidettäisiin EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettuna tuomioistuimena, ja se tiedustelee, onko sillä velvollisuus esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntö, vaikka sillä ei ole vaikeuksia tulkita asiassa sovellettavaa yhteisön oikeussääntöä mutta edellä mainitussa asiassa Cilfit ym. annetussa tuomiossa määritetyt edellytykset sille, että acte clair -doktriinia sovellettaisiin, eivät täyty.

21 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen jo annettu vastaus ja se, että jos hovrättenin päätökseen haetaan muutosta Högsta domstolenissa, tämä voi Ruotsin lainsäädännön mukaan esittää ennakkoratkaisukysymyksen yhteisöjen tuomioistuimelle, toiseen kysymykseen ei ole syytä vastata.

Kolmas ennakkoratkaisukysymys

22 Kansallinen tuomioistuin pyytää tällä kysymyksellään yhteisöjen tuomioistuinta täsmentämään niitä kriteerejä, joiden mukaisesti ratkaistaan, onko kolmannesta maasta tulevien matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tavaroiden tuontia pidettävä asetuksen N:o 918/83 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna tuontina, joka ei ole luonteeltaan kaupallista, ja erityisesti onko tämän seikan tutkimisessa otettava huomioon kyseisen henkilön elintapa ja tottumukset.

23 Suomen hallituksen mukaan silloin, kun matkustajan henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tavaroiden luonteen tai määrän perusteella vaikuttaa siltä, että tuonti on luonteeltaan kaupallista, on tarkasteltava myös matkustajan elinoloja ja elintapoja. Mikäli tämän perusteella ei voida katsoa, että tavarat tulevat matkustajan henkilökohtaiseen tai hänen perheensä käyttöön, tulliviranomainen voi pitää tuontia luonteeltaan kaupallisena ja evätä tullittomuuden. Komissio on samaa mieltä Suomen hallituksen kanssa tästä lähestymistavasta, joka edellyttää tullittomuuden tapauskohtaista arviointia.

24 Myös Ruotsin hallitus katsoo, että matkustajan henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tavaroiden tuonnin kaupallisuutta arvioitaessa on otettava huomioon tavaroiden luonne ja määrä sekä matkustajan taloudellinen ja henkilökohtainen tilanne; nyt esillä olevassa huomioon on otettava esimerkiksi se, että Lyckeskogin puoliso on kotoisin Aasiasta. Ruotsin hallitus perustaa näkemyksensä yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-208/88, komissio vastaan Tanska,

6.12.1990 antamaan tuomioon (Kok. 1990, s. I-4445), jonka mukaan asetuksen N:o 918/83 45 artiklan mukaista ei ole se, että jäsenvaltiot soveltavat sellaista ehdotonta olettamaa, jonka mukaan tuontia pidetään kaupallisena, jos matkustajan henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tavaroiden määrä ylittää tietyn enimmäisrajan.

25 Asiassa sovellettavien asetuksen N:o 918/83 säännösten mukaan tuonnilla, joka ei ole luonteeltaan kaupallista, tarkoitetaan tuontia, joka koskee yksinomaan tavaroita, jotka on tarkoitettu matkustajien henkilökohtaiseen tai heidän perheidensä käyttöön tai annettavaksi lahjaksi, eivätkä nämä tuotteet saa olla luonteeltaan tai määrältään sellaisia, että ne voidaan käsittää kaupallisesti käytettäviksi.

26 On selvää, että henkilökohtainen käyttö on erilaista henkilöstä ja kulttuurista riippuen, eikä sitä, että määritetään arviointiperusteena käytettävä tavanomainen käyttö, voida näin ollen pitää kovin tyydyttävänä ratkaisuna. Jotta siis asetusta N:o 918/83 sovellettaisiin oikein, tuonnin kaupallisuutta on välttämätöntä arvioida tapauskohtaisesti, ja arvioinnissa on tilanteen mukaan otettava huomioon kunkin kyseessä olevan matkustajan elintapa ja tottumukset. Kyseisten tavaroiden luonne ja määrä ovat tekijöitä, jotka on otettava huomioon, mutta tulliviranomaiset eivät saa tukeutua pelkästään näihin tekijöihin arvioidessaan tuonnin kaupallisuutta.

27 Kolmanteen kysymykseen on siis vastattava, että se, onko tavaroiden tuontia pidettävä asetuksen N:o 918/83 45 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuna tuontina, joka ei ole luonteeltaan kaupallista, on ratkaistava tapauskohtaisesti ja asiaan liittyvien olosuhteiden kokonaisarvioinnin perusteella, ja arvioinnissa on otettava huomioon tuonnin määrä ja luonne, se, kuinka usein kyseinen matkustaja on tuonut samoja tuotteita, ja tilanteen mukaan myös tämän matkustajan tai hänen perhepiiriinsä kuuluvien henkilöiden elintapa ja tottumukset.

Neljäs ennakkoratkaisukysymys

28 Neljännellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin tiedustelee, ovatko kansalliset hallinnolliset määräykset, joissa vahvistetaan asetuksen N:o 918/83 soveltamisalaan kuuluvan tavaran osalta tullittoman tuonnin enimmäismäärä, sopusoinnussa tämän asetuksen kanssa.

29 Suomen hallitus muistuttaa, että yhteisön tullittomuusasetuksen tarkoituksena on luoda koko yhteisön alueella yhdenmukaisesti sovellettava tullittomuusjärjestelmä.

30 Kuten myös Ruotsin hallitus ja komissio, Suomen hallitus katsoo, että tässä asetuksessa ei ole annettu jäsenvaltioille oikeutta säätää täsmällisempiä määrällisiä rajoituksia tiettyjen tavaroiden osalta, jollei sitten kyse ole siitä, että rajoitukset ovat perusteltuja yleisen moraalin tai yleisen järjestyksen kannalta. Tässä asetuksessa ei Suomen hallituksen mukaan anneta jäsenvaltioille myöskään mahdollisuutta määrittää yksinomaan tuontitavaroiden määrän perusteella sitä, onko tuontia pidettävä luonteeltaan kaupallisena. Tällaiset kansalliset oikeussäännöt ovat siis ristiriidassa asetuksen N:o 918/83 kanssa.

31 Kyseiset huomautuksia esittäneet hallitukset ja komissio katsovat sitä vastoin, että yhteisön oikeus ei ole esteenä sellaisille tulliviranomaisten laatimille sitomattomille ohjeille, joissa määritetään tietyn tavaran osalta se, mihin enimmäismäärään asti matkustajan ei tarvitse esittää mitään muuta selvitystä siitä, että tuonti ei ole luonteeltaan kaupallista.

32 Tällainen tulkinta asetuksesta N:o 918/83 on sopusoinnussa kolmanteen kysymykseen annetun vastauksen kanssa. Jos jäsenvaltioilla olisi oikeus säätää määrällisistä rajoituksista muista syistä kuin yleisen moraalin tai yleisen järjestyksen suojaamiseksi, tullittomuusjärjestelmän yhdenmukainen soveltaminen koko yhteisön alueella vaarantuisi. Tulliviranomaisten laatimat ohjeet eivät kuitenkaan ole ristiriidassa asetuksessa N:o 918/83 säädetyn järjestelmän kanssa, jos niillä ei yritetä kiertoteitse luoda sellaista ehdotonta olettamaa, jonka perusteella tietynlaista tuontia pidetään luonteeltaan kaupallisena, vaan ne ovat vain sitomaton apuväline, jolla pyritään helpottamaan tullimenettelyjä.

33 Neljänteen kysymykseen on siis vastattava, että asetuksen N:o 918/83 45 artikla on esteenä sellaisille kansallisille hallinnollisille määräyksille tai hallintokäytännöille, joissa vahvistetaan sitovasti tullittomuuden määrälliset rajat tai joilla luodaan ehdoton olettama siitä, että tietynsuuruisen tuontitavaroiden määrän perusteella tuontia on pidettävä luonteeltaan kaupallisena.

Oikeudenkäyntikulut

34 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ruotsin, Tanskan, Suomen ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Hovrätten för Västra Sverigen 10.3.2000 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Kansallisella tuomioistuimella ei ole EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettua velvollisuutta, kun sen päätöksiin voidaan hakea muutosta korkeimmalta oikeudelta sellaisilla edellytyksillä, joita sovelletaan tässä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen päätöksiin.

2) Se, onko tavaroiden tuontia pidettävä yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 918/83, sellaisena kuin se on muutettuna 14.2.1994 annetulla neuvoston asetuksella N:o 355/94, 45 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuna tuontina, joka ei ole luonteeltaan kaupallista, on ratkaistava tapauskohtaisesti ja asiaan liittyvien olosuhteiden kokonaisarvioinnin perusteella, ja arvioinnissa on otettava huomioon tuonnin määrä ja luonne, se, kuinka usein kyseinen matkustaja on tuonut samoja tuotteita, ja tilanteen mukaan myös tämän matkustajan tai hänen perhepiiriinsä kuuluvien henkilöiden elintapa ja tottumukset.

3) **Asetuksen N:o 918/83, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 355/94, 45 artikla on esteenä sellaisille kansallisille hallinnollisille määräyksille tai hallintokäytännöille, joissa vahvistetaan sitovasti tullittomuuden määrälliset rajat tai joilla luodaan ehdoton olettama siitä, että tietynsuuruisen tuontitavaroiden määrän perusteella tuontia on pidettävä luonteeltaan kaupallisena.**

Rodríguez Iglesias Jann Macken

Colneric von Bahr Gulmann

Edward La Pergola Puissochet

Wathelet Skouris

Cunha Rodrigues Rosas

Julistettiin Luxemburgissa 4 päivänä kesäkuuta 2002.

R. Grass G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja presidentti